

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 2 Núm. 8
2012

Gener

ACTIVITATS, FETS I NOTÍCIES D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

CASTELL DE SANT MARTÍ DE CENTELLES.—

Pel diumenge dia 22 de gener el nostre Grup d'Arqueologia ha organitzat una excursió al Castell de Sant Martí de Centelles, on visitarem les excavacions i les obres de consolidació que s'hi estan efectuant. Per a això comptarem amb el guiatge de l'arqueòloga **Anna Chávez** de l'Ajuntament de Centelles.

El castell està aixecat sobre l'Agullola de Sant Martí, un turó encinglerat que s'uneix per l'oest amb la serra de Sant Martí.

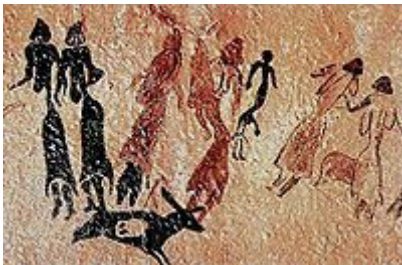
Està a una alçada de 855 m. situació que li proporciona un lloc privilegiat des d'un punt de vista estratègic per controlar els accessos i sobre la mateixa Plana de Vic. El recinte estava emmurallat totalment excepte pel sud-est.

Vocals: Lluís Willaert i August Bernat

EL COGUL

Les primeres notícies de l'existència de pintures rupestres a Cogul van ésser donades per Ramon Huguet, capellà de la població, el 1908. Els primers investigadors que portaren a terme l'estudi del fris foren Ceferino Rocafort i Juli Soler, del **Centre Excursionista de Catalunya**, entitat que va patrocinar l'estudi i publicà en el seu Butlletí la primera reproducció de les figures.

La notícia d'aquesta descoberta es va difondre ràpidament pel món científic, ja que representava una innovació dins les manifestacions prehistòriques a Catalunya i també a la resta de la península.

El conjunt presenta 42 motius pintats, 16 dels quals corresponen a figures humanes, 19 a animals i 7 a restes indeterminades.

D'entre tots els motius del conjunt destaca el grup situat a l'extrem inferior dret, constituït per les figures humanes femenines que en rodegen una de masculina amb un sexe prominent. Les dones amb faldilles acampanades i tors despulat, s'agrupen per parelles.

Aquesta composició, única en tot l'art rupestre llevatí, ha estat identificada com una "dansa fà·lica" ritual.

Les pintures rupestres llevantines es distingeixen de les representacions màgiques d'animals, més pròpies de l'art parietal franco-cantàbric, perquè els seus temes fan referència a l'activitat humana, la vida quotidiana, la caça, la guerra, etc.

DUR SXARRUKIN

Paul Emile Botta va rebre el 1838 l'encàrrec de descobrir per a França la llegendària ciutat de Nínive.

El 25 de maig de 1842 entra Botta a Mossul, situada a la riba dreta de l'alt Tigris, però allí ningú no li pot donar cap pista de la situació de Nínive, la perduda capital dels assiris. Tota la Mesopotàmia està esquitxada de petits turons anomenats "tells" que la majoria d'ells contenen les restes d'antiquíssimes ciutats i pobles. Per on començar?.

Botta prova sort en un gran turó situat al davant de Mossul que els indígenes anomenen "Kuyundjik". L'estiu és aclaparador i paralitza tota l'activitat. A la primavera següent encara no ha trobat res. Un àrab foraster s'inclina davant Botta. Li diu que coneix un altre "tell" en el que s'hi havien trobat unes curioses pedres i tauletes. On?. En el poble de Khorsabad.

Botta hi va acompanyat del foraster, 20 Km. al nord-est de Mossul. Les primeres palades són tot un èxit, Botta no en té cap dubte i va a buscar els seus treballadors de Tell Kuyundjik.

Encara avui es pot llegir en obres formals de consulta que Botta va efectuar excavacions a l'antiga ciutat de Nínive. Però això no és cert. Botta no havia descobert Nínive, sinó el que es podria anomenar el Versalles del rei assiri Sargon II (S-VIII a. C): **Dur Sxarrukin**.

Sargon II

LES TAULES DE MENORCA

La "TAULA" és un dels monuments protohistòrics més característics de l'illa de Menorca, únic lloc on és coneguda.

Es tracta d'un conjunt de dues enormes lloses col·locades formant una T de gran alçada (fins a més de 4 metres en alguns casos) que sembla haver constituït l'element més important de l'àrea sagrada dels diferents poblats talaiòtics coneguts, potser en relació amb un culte taurolàtric (recorda el cap d'un bou) un culte a la fertilitat.

També es pot tractar d'un culte astral, doncs s'han detectat algunes orientacions cap a determinats estels. També podrien tenir la funcionalitat de deixar descarnar els cadàvers abans d'enterrar-los.

Al voltant de totes les "taules" sempre hi trobarem un recinte de forma absidal, i façana més o menys cònca, amb pilastres o columnes,

coronades amb una pedra a tall de capitell i de dimensions molt més petites que la pedra de suport. La porta d'entrada al recinte presenta habitualment un esglaó i dos muntants capçats amb una llinda.